

МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку економіки прогнозування діяльності підприємства є досить складним процесом. Водночас, досвід країн із розвинутою економікою свідчить про необхідність фінансового планування на підприємствах, у фірмах та корпораціях, оскільки ефективність економічної діяльності у першу чергу залежить від стратегії управління [1].

Прогнозування економічної діяльності підприємства – це процес наукового обґрунтування можливих кількісних та якісних змін його стану в майбутньому, а також альтернативних способів досягнення очікуваного стану.

В практичній діяльності сучасні підприємства використовують різні типи прогнозування, найбільш поширеними серед яких є [2]:

- прогнозування, яке ґрунтується на творчому передбаченні майбутнього, використовуючи інтуїцію;
- пошукове прогнозування, яке базується на існуючій інформації і може бути екстраполяцією минулого в майбутнє або одним із альтернативних варіантів розвитку із врахуванням змін оточуючого середовища;
- нормативно-цільове, орієнтоване на певні цілі з використанням якісних методів дослідження.

При використанні методу експертних оцінок застосовуються два підходи до прогнозування: індивідуальні та групові оцінки. Індивідуальні оцінки полягають у тому, що кожний експерт дає незалежну оцінку у вигляді інтерв'ю або аналітичної записки.

Групові оцінки базуються на колективній роботі експертів та одержанні сумарної оцінки від усієї групи експертів, яких залучено до прогнозовної оцінки конкретних економічних процесів.

Метод «мозкової атаки» є різновидом групових експертних оцінок і полягає у творчій співпраці певної групи експертів-спеціалістів для розв'язання поставленого завдання способом проведення дискусії («мозкової атаки»). Учасники такої дискусії мають дотримуватися двох правил поведінки: – не допускати критики та негативних коментарів щодо міркувань опонентів; – не заперечувати нові ідеї, якими б абсурдними з погляду можливої її практичної реалізації вони б не видавалися.

Метод побудови «дерева цілей» застосовується в прогнозуванні з метою поділу основних завдань на підзавдання і створення системи «виважених» за експертними оцінками зв'язків. Для відбору чинників до прогностичної моделі та побудови системи зв'язків широко використовуються матриці взаємовпливу і теорія графів.

Специфічним методом прогнозування є метод інформаційного моделювання. Він базується на тому, що характерні особливості масових потоків інформації створюють умови для прогнозування розвитку конкретних об'єктів на засаді аналізу максимально можливої кількості чинників, що зв'язані з виробництвом і фінансово-економічними показниками та враховують міру їх взаємодії.

Причинно-наслідкове моделювання є найскладнішим з точки зору математики. Воно використовується у випадках, коли є більш, ніж одна змінна величина. Причинно-наслідкове моделювання – це спроба спрогнозувати те, що відбувається в схожих ситуаціях, шляхом вивчення статистичної залежності між фактором, що розглядається та іншими змінними.

Отже, представлені методи прогнозування можуть бути застосовані з урахуванням переваг та недоліків, що дозволить врахувати їх в процесі моделювання діяльності підприємства та сприяти економічному розвитку.

Література

1. *Моделі й методисоціально-економічногопрогнозування: [Геєць В., Клебанова Т., Іванов В. та ін.] підручник. Харків : Вид-во ХДЕУ, 2003. 270 с.*
2. *Лапач С.Н. Статистика в науке и бизнесе / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. К. : МОРИОН, 2002. 640 с.*

УДК 338

*Семененко Р.Д., студент,
Шахов В.О., студент,
М.Б. Чижевська, к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Орієнтація вітчизняної економіки на ринкові відносини, корінна зміна інтересів виробничих і комерційних структур викликають необхідність вирішення принципово нових економічних проблем, котрі розв'язати традиційними методами без застосування технічних засобів просто неможливо. Тому використання економіко-математичних і статистичних методів є важливим напрямком вдосконалення методичної бази